

[Hartvig Frisch.]

sit Indlæg ogsaa været inde paa de Henvendelser, som Udvalget har modtaget fra Fællesrepræsentationen for de danske Sparekasser, Grosserer-Societetets Komite, Industriraadet, De samvirkende Købmandsforeninger i Danmark og Provinshandelskammeret. Man kan sige, at for alle disse Henvendelser gælder det, at de udtrykker visse Betæneligheder af noget forskellig Art, men dog i Hovedsagen med meget stærkt Henblik paa Kreditorernes Rettigheder. Desuden mærker man i Henvendelserne, at der udtrykkes Betænelighed overfor Byerhvervenes Stilling, idet man gør opmærksom paa, at den nuværende Akkordlovgivning og Lovgivningen om Akkord udenfor Konkurs i Virkeligheden virker tilfredsstillende for Byerhvervenes Vedkommende, og at man ikke ønsker nogen Forandring. Man vil se, at netop af Hensyn til de Henvendelser og de Betæneligheder, her er udtrykt, har man fra Flertallets og fra Justitsministerens Side vedføjet en Ændring, som indskrænker Bestemmelserne i §§ 1 og 2 til specielt at vedrøre Landejendomme, idet man erkender, at det er dør, Krisen brænder paa, og at det ved den nævnte Begrænsning undgaas, at Byerhvervene paa nogen Maade forulempes af Loven. Tillige har man i § 4, som det vil ses, tidsbegrænset Loven til Udgangen af 1932, saa at man altsaa ogsaa her har taget Hensyn til, at det er en Kriselov i egentligste Forstand.

Men foruden dette har man i de forskellige Henvendelser, der er indgivet til Udvalget, gjort opmærksom paa den store Fare for Realkredit, og jeg har jo ogsaa nu hørt den ærede Ordfører for Venstre, det ærede Medlem Hr. Christensen (Høng), i sit Indlæg gøre opmærksom paa denne Fare. Jeg vil gerne herom sige et Par Ord, fordi det er min Opfattelse, at der ofte med dette Ord „Realkredit“ drives en Agitation, som i hvert Fald i mange Tilfælde ikke tager virkeligt Hensyn til de eksisterende reelle Forhold. Hvis Ordet „Realkredit“ i denne Forbindelse skal have nogen virkelig Mening, maa det være den, at det er en Kredit, som hviler paa de reelle Værdier, og Forholdet er jo netop det, at den Gældskrise, vi staar i i Øjeblikket, i saa høj Grad er præget af, at der *ikke* er reelle Værdier for disse Pantefordringer, og at vi derfor under alle Omstændigheder maa regne med, at Kreditor og Debitor i deres indbyrdes Forhold staar i den Situation, at en Del af de Værdier, hvorpaa denne Pantekredit faktisk hviler,

er forsvundet paa det nuværende Tidspunkt. Man kan snakke saa meget man vil om Realkredit, og man kan male disse Farer paa Væggen, men naar det Spørgsmaal faktisk rejser sig, hvad man da skal gøre overfor de Tusinder af Hjem, som stilles overfor at skulle opløses, hvis der ikke træffes en Foranstaltning fra Lovgivningsmagtens Side, mener jeg, at man maa tage det Hensyn til de mange, som staar med en Gældsbyrde, der paa Grund af de ganske særlige Panterettigheder her i Landet udelukker en fornøftig og rimelig Akkordordning, at man ved en Lovgivningsbestemmelse kommer dem til Hjælp. Det er i Virkeligheden, synes jeg, Sagens Kærne, og det kan ikke nytte, at man overfor denne Situation vil tale alt for meget Jura og i alt for høj Grad vil hænge sig i juridiske Spidsfindigheder. Det, man har at gøre, maa være dette, at man prøver paa at komme de mange Landbrugere til Hjælp, som rent øjeblikkeligt staar i Vanskeligheder, ud af hvilke de ikke med den nuværende Akkordlovgivning kan hjælpes. Jeg er tilbøjelig til at tro, at dette i sin ydre Form saa beskedne lille Lovforslag i Virkeligheden rammer meget dybt, for saa vidt som det er et Lovforslag, der virkelig er udarbejdet med Henblik paa det, der i Øjeblikket er Landbrugets allerstørste Vanskelighed.

Nu kunde jeg tænke mig, at man heroverfor vilde pege paa, at netop de økonomiske Forskydninger, vi staar overfor i disse sidste Dage, vil ændre Forholdene. Hertil vilde jeg sige, at under alle Omstændigheder er denne Lovgivning, tidsbegrænset som den er, jo netop udarbejdet med Henblik paa de *øjeblikkelige* Vanskeligheder, og alle vil sikkert indrømme, at det vilde være en ubillig og en fra det almenes Synspunkt uholdbar Situation, hvis saa og saa mange Landbrugshjem i den nærmeste Fremtid skulde blive ramt og de vedkommende Jordbrugere tvunget fra Hus og Hjem, medens en hel Række andre, hvis Stilling har været nøjagtig ligesaadan, paa Grund af eventuelle Ændringer i Konjunkturerne, Ændringer, som endda ikke er hidført af Prisændringer i og for sig, men af andre mægtige Aarsager, senere skulde kunne komme til at staa i en meget gunstig Stilling. Derfor mener jeg, at netop de Svingninger, som vi i disse Dage oplever, uhyre tydeligt viser, hvor letsindig denne megen Tale om Realkredit som noget fast og varigt er. Vi har nu i Løbet af kort Tid oplevet store Konjunktursvingninger med